

Še vedno uvozne težave

Jože Bogataj, vodja nabavnega sektorja

V juniju, predvsem pa v juliju smo imeli ogromne težave glede dobav materiala. Poleg poznanih in že velikokrat opisanih razmer na domačem trgu, smo se soočili s problemom uvoza. Prvi del težav je bilo stališče inozemskih partnerjev, ki nam niso hoteli dobaviti blaga brez plačila vnaprej ali z garancijo s kritimi akreditivi, na dogovorjen rok plačila. Drugi del težav se je pojavil, ko smo lahko

razpolagali z manjšim odstotkom deviz. Od izračunanega deleža v višini 60 % od prejetega deviznega priliva je sledilo prvo znižanje za 4 %, potem za 3,3 % in dodatno še za 3 %. Trenutno lahko koristimo samo 49,7 % deviznega priliva, napoveduje pa se še dodatno znižanje za 5 %, kar pomeni, da bomo lahko razpolagali samo s 44,7 % deviznega priliva. Temu se pridružuje še devizna nelikvidnost poslovnih bank, tako da so primeri, ko smo čakali več kot 25 dni za izdajo kritja kritega akreditiva.

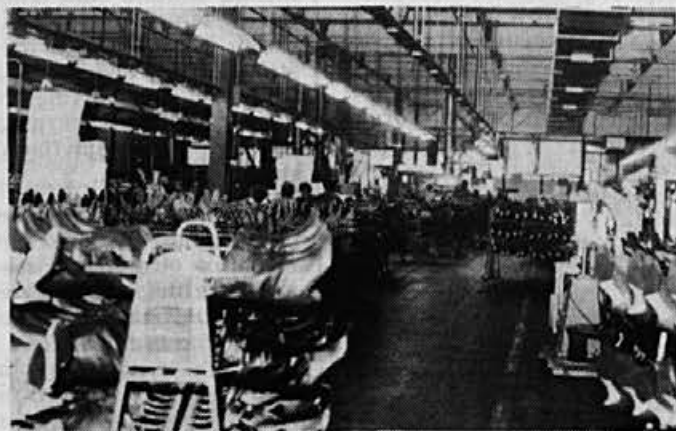
Tretja ovira, ki pa smo jo najmanj pričakovali, izhaja iz zasedenosti kapacitet nekaterih naših dobaviteljev. Proizvajalci zaklopov za smučarsko obutev, ki so imeli zadnji dve leti nezasedene kapacitete, so nam lahko dobavljali z zelo kratkimi dobavnimi roki. V vrhuncu letošnje sezone pa tega niso zmogli pri firmi Olivieri, tako da bomo za-

klopke, ki bi jih rabili v proizvodnji že v juliju, prejeli komaj v prvi polovici septembra. Zamenjava dobavitelja ni bila več mogoča, ker so kupci obutve prejeli vzorce zaklopov firme Olivieri, ki se bistveno razlikujejo od ostalih dobaviteljev. Čeprav je v takem položaju težko napovedati rešitve, ugotavljamo, da bomo potrebne materiale, naročene iz uvoza, uspeli dobaviti v predvidenem roku.

Pri tem nas rešuje dejstvo, da smo se odločili za kooperacijo s firmo Beneco in da poslujemo preko maloobmejnega prometa z Italijo. To pomeni sorazmerno veliko vrednost in če tega ne bi bilo, ne bi bili sposobni obdržati proizvodnje na taki ravni kot je sedaj.

Še vedno pa nam, z ozirom na prej navedene omejitve razpolaganja z devizami, ostaja odprto vprašanje uvoza iz ZRN in AVSTRIJE, kakor tudi devizno pokritje domačih repro-materialov. Izreden dejavnik v blagovnem prometu pomenijo tudi cene, saj je cena govejega usnja — viks kravine že dosegla mejo 600 starih tisočakov za m², še v začetku leta pa smo jo plačevali po 185 tisoč starih dinarjev. To nas prav gotovo še močnejše obremenjuje, saj se moramo na tržišču pojaviti z dražjo obutvijo, to pa sproži nadaljnjo verigo težav.

Jože Bogataj

Delo v montaži se v teh dneh odvija pospešeno

Sarajevo '84

Olimpijske novice

Do pričetka olimpijskih iger v Sarajevu ni več veliko časa. Ko se bo 8. februarja ob 14.30 svečano prižgal olimpijski ogenj in oznanil začetek tekmovanj, bo za mnoge, ki skrbijo za organizacijo te velike prireditve, konec pripravljal in trdega dela. Takrat bodo samo še sicer organizacijsko prav tako zahtevne igre: minute, sekunde, hitrost, rezultati, rekordi...

Kaj vse je bilo treba narediti od 18. maja 1978. leta, ko so nam v Atenah dodelili organizacijo tako velike prireditve kot so Zimske olimpijske igre '84!

Verjetno, da takrat mnogi še niso vedeli koliko dela in sredstev nas bo veljala takšna prireditev. Prav tako je malo ljudi po svetu vedelo, kje je Bosna in kje je Sarajevo.

In kako je sedaj, ko so IGRE pred vrati?

Olimpijski objekti so nared. V decembru 1982 so se na olimpijskih tekmovaniščih začela predolimpijska tekmovanja. To je bila zadnja preizkušnja, lahko bi rekli generalna za Zimske olimpijske igre '84. In kako je Alpina udeležena v teh pripravih za olimpiado?

(Nadaljevanje na 2. strani)

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Ob rob sklepov delavskih svetov

Delavski svet TOZD Proizvodnja — 19. redna seja, dne 29. 8. 1983

Po potrditvi zapisnika prejšnje seje in poročilu o izvršenih sklepih so delegati obravnavali predloge sprememb razvida del oz. nalog in analitičnih ocen in menili, da je komisija za delitev sredstev za OD pripravila ustrezne predloge, ki so jih potrdili v predlagani vsebini in vse spremembe veljajo od 1. 8. 1983 dalje.

Glede na zadovoljive rezultate, ki nam, ob upoštevanju resolucijskih omejitev na področju gibanja osebnih dohodkov, omogočajo povečanje bruto OD iz rednega dela za 10 % je bil sprejet sklep, da se s 1. 8. 1983 poveča koeficient uspešnosti delovne organizacije za 10 %, z 1. 10. na 1.20.

Poleg tega je delavski svet sprejel še samoupravni sporazum o ustanovitvi energetske skupnosti za območje občin Ajdovščina, Idrija, Nova Gorica in Tolmin, kamor spada tudi naš obrat na Colu, imenoval je volilne komisije in komisije za sestavo volilnih imenikov za dobo 2 let in potrdil rezultate zborov delavcev, ki so obravnavali poslovanje v prvem polletju 1983. Obravnavali in sprejeli so dopolnitve in spremembe Poslovnika o obratovanju lovilca olj, maščobolovilca in lovilca vnetljivih tekočin v obratu na Colu.

Dana je bila informacija v zvezi z najemanjem tujih blagovnih kreditov in delegati so se strinjali, da se tuji blagovni krediti najamejo v višini, ki jo bodo dovoljevale izvozne pogodbe. Ob sklenitvi kreditnih pogodb pa se delavski svet obvesti o višini najetih blagovnih kreditov.

Odobreno je bilo tudi precej investicij v TOZD Proizvodnja in sicer: odobri se nabava kompresorja in v zvezi s tem je direktor TOZD Proizvodnja tudi pojasnil, kako so ukrepali, ko se je pokvaril in poudaril, da so storili vse, kar je bilo mogoče, da bi proizvodnja čimprej stekla.

Odobri se tudi nakup stroja za oblikovanje opetja in nakup mostnega sekalnega stroja ter sredstva za nabavo. Dodatna sredstva so bila odobrena za stroške geodetskega posnetka. Glede na

Materiala je na zalogi res veliko, toda večino ga potrebujemo

sprejeti samoupravni sporazum o gradnji cest v industrijski coni, se odobrijo sredstva za I. fazo gradnje, v višini 5.495.—din.

Odobri se stroške za investicijo v prezračevanje na Colu; pomanjkljivosti naj se odpravijo v roku 30 dni od sprejema sklepa.

V zvezi s planinskim domom na Goropekah je bil že dan oglas za zakupnika in v roku se je prijavilo nekaj kandidatov.

Sprejme se samoupravni sporazum o prenosu planinskega doma na Goropekah na DO Alpina Žiri, imenuje se operativna komisija v sestavi: Adolf Križnar, Marijan Bogataj, Tone Eniko, Rudolf Poljanšek in Boris Markelj.

Odobri se tudi sofinanciranje pri izgradnji vodovoda.

Ob koncu je bila dana še informacija o začetku delavnika ob prehodu na zimsko obdobje.

Delavski svet TOZD Prodaja — dne 30. 8. 1983

Glede na podatke, ki kažejo, da OD v MPM rastejo hitreje kot v ostalih delih delovne organizacije in z drugačno dinamiko kot v prejšnjih letih in da bi se izognili razlikam v rasti OD med MPM in ostalimi deli DO, vendar kljub temu ne bi zmanjševali OD v MPM in s tem negativno vplivali na delo delavcev v MPM je delavski svet sprejel sklep, da se zmanjša regresivna skala za 5 %, poveča pa se koeficient uspešnosti za 10 %, z 1. 10. na 1.20.

Odobri se izvensodna poravnava odškodninskega

zahtevka za nesrečo pri delu Josipu Golubiču iz Koprivnice v višini 300.000.—din in dodatno še stroške zdravljenja, po računu, ki ne sme biti višji od 25.000.—din.

Zaradi podražitev se za prodajalno Alpine v Titogradu nameni še 1.000.000.—din dodatnih denarnih sredstev, za Zagreb III pa 900.000.—din. Odobri se tudi nakup skladišnih prostorov za prodajalno Beograd I. s tem, da se plačilo izvrši v naslednjem letu, ker so investicijska sredstva za te namene v letu 1983 izčrpana. Glede investicije v prodajalno Zadar je bilo dogovorjeno, da se da v plan za naslednje leto in jo skušati tudi realizirati, čeprav računamo, da bomo v glavnem lahko uresnili le začete investicije.

Delavski svet delovne organizacije

pa je obravnaval in potrdil vse sklepe odbora za izobraževanje in sprejel pobudo, da se prične s postopkom za spremembo oz. dopolnitev samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo in samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in čistega dohodka, ki jo predlaga družbeni pravobranilec samoupravljanja.

A. K.

Sarajevo '84

Verjetno vam je že znano, da je naša tovarna ekskluzivni dobavitelj smučarskih čevljev za Zimske olimpijske igre. To pomeni, da vse uradno osebje (od delavcev na olimpijskih progah, do sodnikov, članov organizacijskega komiteja) v času Zimskih olimpijskih iger uporablja edino smučarske čevlje znamke Alpina.

Alpina je s podpisom pogodbe dobila pravico uporabe olimpijskih simbolov na vseh propagandnih materialih doma in v tujini, torej olimpijski znak na vseh tiskanih materialih, na embalaži, v propagandnih filmih in vseh oblikah, ki jih uporabljamo za reklamne namene. To nam veliko pomaga pri reklamiranju izdelkov na zunanem tržišču, kjer uveljavljamo lastno ime in znamko. Kako bo torej Alpina prisotna v Sarajevu?

Z Elanom smo se dogovorili, da nastopamo skupno, kajti tako bomo zmanjšali stroške. Dogovorili smo se, da skupno opremimo izložbe po sarajevskih prodajalnah, imeli bomo skupen informacijski center v središču mesta, skupno smo izdelali reklamne table na fasadah hiš v središču mesta, skupne prostore za tuje kupce bomo imeli v hotelu na Palah, skratka povsod se pojavljamo skupaj z Elanom.

Ves čas do iger vas bomo v našem časopisu obveščali o olimpijskih novicah, ki utegnejo biti zanimive tudi za nas in našo delovno organizacijo.

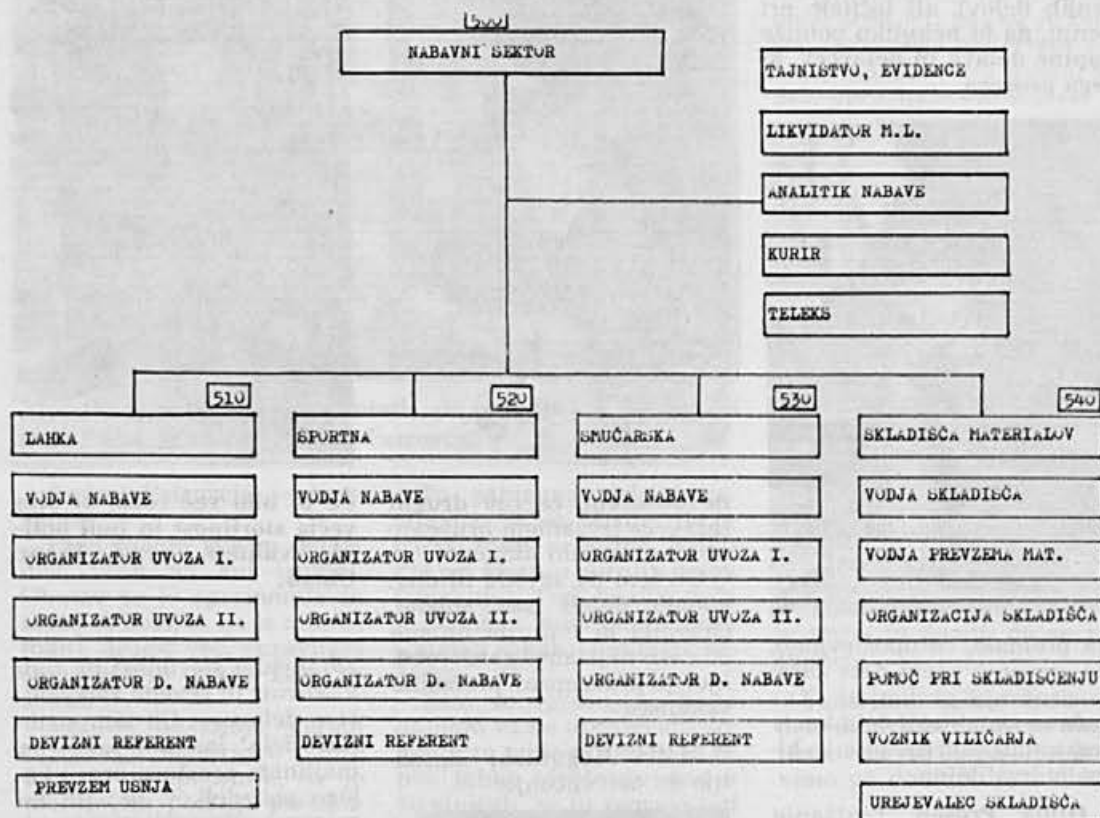
Torej, nasvidenje v naslednji številki.

Marija Košir

dogovarjamo se - dogovorili smo se

Nova organizacija nabavnega sektorja

Izredno velike spremembe na področju nabave materialov, ki izvirajo iz nestabilnih jugoslovanskih ekonomskih razmer, zahtevajo stalno prilagajanje, tudi v nabavi materiala. Spremembe na področju proizvodnje in predvsem povečanje izdelave apreski in ostale smučarske obutve je pripeljalo do prevelike obremenitve posameznih delavcev v nabavi.

V nastalih težavah smo se znašli pred vprašanjem, kako reorganizirati nabavo, da bomo dosegli boljše rezultate in obvladovali stalne spremembe pri opravljanju svojih opravil. Sledili smo načelom organizacije po linijah, ki je že v veljavi v TOZD Proizvodnja in delno v TOZD Prodaja, smo se odločili organizirati nabavo specializirano za posamezni proizvodni program.

Iz obstoječe klasične organiziranosti nabavnega sektorja, ki je bil sestavljen iz domače nabave, uvoza in skladiščne službe smo organizirali tri nabavne oddelke, od katerih vsak združuje funkcije nabave na domačem trgu in uvoza, specializirano za določen program proizvodnje.

Skladiščna služba ostane nespremenjena, saj nam lo-

kacijska razporeditev prostorov ne dopušča večjih sprememb.

Predvidena zasedba delavcev v posameznem oddelku nabave je tako naslednja:

Vodja nabave	1 delavec
Organizator uvoza I.	1 delavec
Organizator uvoza II.	1 delavec
Organizator dom. nab.	2 delavca
Devizni referent	1 delavec

Poleg navedene zasedbe je v program lahke obutve vključen prevzem usnja z dvema delavcema nabave.

Pri vsaki reorganizaciji, tako tudi v našem primeru je nemogoče trditi, da nam

bo nova organiziranost prinesla boljše rezultate preko noči. Upoštevati moramo, da delamo z istim številom delavcev kot prej in da dva nova delavca, ki naj bi jih dobili v pomoč, potrebujeta čas za uvajanje v delo, ki traja na področju komercialne najmanj eno proizvodno sezono.

Mislím, da ta nov način dela in nove zadolžitve, pa tudi pripravljenost delavcev, da rešujejo nastale težave ob ožji specializaciji in pripadnosti posameznemu programu proizvodnje utemljujejo prepričanje, da bomo naloge reševali še uspešneje kot doslej.

Jože Bogataj

Reorganizacija nabavnega sektorja obeta večjo učinkovitost

Očividno so republiška vodstva družbenopolitičnih organizacij spoznala, da je potrebno poglobljeno sodelovanje z delavci in delovnimi ljudmi, saj je bil letošnji 31. avgust za Alpino kar zanimiv.

Že dopoldne ob desetih je Alpino obiskal sekretar Republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarско-predelovalne industrije Slovenije Jože Klofutar, ki sta se mu pridružila tudi sekretar občinskega sveta ZS Srečko Erznožnik in predsednik občinskega odbora delavcev tekstilne in usnjarско-predelovalne industrije Tina Galof.

Sodelovanje se pogloblja

Predvsem so se zanimali za naše poslovne uspehe in usmeritve, kakor tudi pogoje v katerih delajo DPO in samoupravni organi ter delegacije.

Vsi prisotni predstavniki sindikata iz Alpine, samoupravnih organov in delovne organizacije so bili mnenja, da so taki obiski lahko koristni za razumevanje razmer na terenu, saj tako višja vodstva lažje začrtajo svoje delo.

Isti dan popoldne pa so osnovno organizacijo zveze komunistov v TOZD Proizvodnja obiskali član centralnega komiteja zveze komunistov Boris Bavdek, sekretar občinskega komiteja Fedija Vraničar in izvršni sekretar občinskega komiteja Borut Tomažin. Podobno kot dopoldne so tudi komunisti iz proizvodnje, ki so se jim pridružili še nekateri drugi tovaršiši, kritično ocenili sedanje, pogosto nemogoče razmere poslovanja, saj se predpisi neprestano spreminjajo in je normalno planiranje nemogoče. V približno dveipolurni razpravi so bili prisotni soglasno za uveljavitev večje odgovornosti na vseh ravneh, kajti le to je pot, da bodo izpeljali program stabilizacije o katerem v teh dneh razpravlja centralni komitej ZK Slovenije.

Predvsem z delom in osebnim zgledom komunistov lahko zveza komunistov ostaja vodilna idejna sila v naši družbi je bila ena osrednjih misli tega posvetovanja.

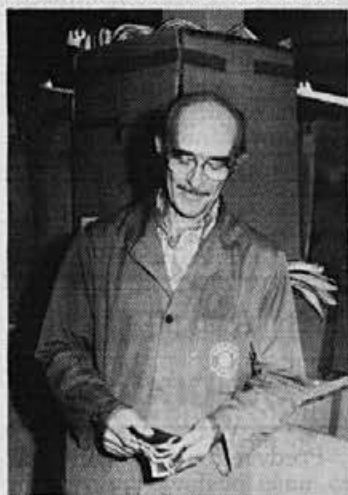

Kako ustvarjamo

Na tanjšanju velika izkušnost

Naš fotografski in besedni objektiv se je tokrat pomudil v prirobnici (sekalnici gornjih delov), ali točneje pri tanjšanju, žigosanju in oštevilčenju, da bi nekoliko поблиže in podrobneje spoznali delo skupine delavcev in delavcev, ki so na začetku verige proizvodnega procesa.

Za začetek nam je z nekaterimi dejstvi postregel mojster na izmeni Vinko Kunc:

Lahko rečem, da so pogoji za pripravo dela pri tanjšanju slabi, posebno zaradi tesnega prostora za kompletiranje. Sigurno bi se lahko naredilo še več, če bi bili ti pogoji izboljšani. Sedaj so norme že izredno napete in bi bilo res treba poskrbeti, da bi delo normalno teklo.

Kar zadeva moje osebno delo, sestoji to iz več opravil: tu sem kot mojster, kontrolor, kompletiram dele za oddelek in tudi za Rovte. Težave imam z dvigovanjem velikih, do vrha napolnjenih kartonov.

Delo ostalih delavcev ocenjujem kar dobro, saj vse že dolga leta delajo z veliko vestnostjo. Težave pa imajo včasih z večjimi sestavnimi deli za gornje dele, kjer prihaja tudi do škarta. Posamezna delavka tega res ne naredi veliko, skupna količina pa je včasih kar precejšnja.

Berta Kopač, ki je v tovarni že 20 let, delo na tanjšanju (težka obutev) pa opravlja okoli 10 let, pa je pripovedovala: Norma je pri tem opravilu že kar krepko zaslužena. Tako s preseganjem zaslužim okoli 14.000.— din. Najtežje je takrat, kadar ni dela ali pa ko se menjavajo artikli.

Trenutno nas najbolj pesti to, da se ob tem materialu nož za tanjšanje hitro krha, tako da zamudimo z brušenjem veliko časa. Nekaj je sicer upoštevano v normi, to

da premalo, če upoštevamo, da moramo ritem dela zaradi brušenja prekinjati. Kar zadeva sam stroj, dela kar v redu, tudi vzdrževanje je hitro in kvalitetno.

Hilda Prosen, tanjšanje lahka:

Dvaintrideset let že delam na istem delu in lahko ocenim, da je norma sedaj res že zelo zaostrena, osebni dohodki pa niso visoki, približno 13.000.— din, če izvem dodatek za stalnost oz. minulo delo.

Res so sedaj težave s tem materialom in mislim, da bi to morali upoštevati pri normah, ker smo zaradi razdrobljene serije oškodovane.

Joža Poljanšek:

Na tanjšanju za lahko obutev delam že 25 let, torej naj bi bila popolnoma izurjena za to delo. Toda norme so tako zaostrene, da je pogosto

ne dosežem, čeprav drugih težav, če izvem brušenje noža, s strojem nimam.

Ob tem pa seveda ni enostavno delati vse sobote. Omenila bi tudi, da imamo od vseh najslabše garderobe, kjer je pravzaprav prehodno skladišče.

Malči Kogovšek: žigosanje oz. oštevilčenje:

Odkar sem leta 1968 prišla v Alpino, sem ves čas pri tem delu. Tudi jaz mislim, da so norme zelo ostre, saj je treba žigosati preko 2000 parov. Posebno pri gornjih delih za pancerje so težave še večje, ker je treba vse po dvakrat predeti.

Pri delu imam težave tudi z nekaterimi materiali, ki se jih barva nikakor ne prime, včasih je tu tudi vročina. Pohvalim pa lahko dobro vzdrževanje. Tudi pri osebnih dohodkih se bo poznalo povišanje koeficienta.

Franc Oblak je mojster na tanjšanju na B izmeni.

O delu tu je pripovedoval:

Najslabše je, ker pari ne prihajajo drug za drugim. Tako imamo v proizvodnji hkrati 5,6 artiklov. Delo se stalno menja in s tem se

Če bi bilo več reda, bi bila večja storilnost in tudi boljša kvaliteta, pravi **Franc Oblak**.

zmanjšuje storilnost pa tudi kakovost in seveda zadovoljstvo delavcev. Ob tem sistemu dela imamo tako na majhnem prostoru pravo zalogo polizdelkov, saj jih ne moremo odpremljati naprej, dokler artikli niso skompletirani. Kaj to pomeni, če ima vsaka obutev od 8—20 sestavnih delov za gornje dele obutve.

Ivica Kržič, tanjšanje vzorcev in defektov:

To delam tako za lahko, težko in športno obutev ali na primer za potniške kolekcije.

Delo sodi v 10. skupino in ni normirano, ker se norme tu ne da postaviti. Z delom sem zadovoljna, zaslužim pa okoli 15.000 do 16.000.— din.

Ivica Kržič: Delo je zelo zahtevno.

Kako ustvarjamo

Marsikdaj se da kaj »pogrunati«, da narediš več, le zavzeti se je treba, je zatrdil Andrej Petrovčič

Andrej Petrovčič — žigosanje:

Pred časom sva tu delala dva, vsak na eni izmeni. Obutev se je spremenila in sedaj to delo, ki ga je enkrat manj, drugič več, opravljam sam; včasih grem celo še sekat.

Težave nastajajo zaradi različnega materiala, izbire folij in temperature, ki jo moram na podlagi preizkusov določati sproti sam.

Osební dohodki tu niso veliki (6. grupa), pa še norma se hitro zaostri.

Pred kratkim sem izboljšal delovni postopek in v enakem času sem lahko napravil za okoli 30 % več enega artikla. Škoda, da te priprave ni možno uporabiti pri več artiklih, čeprav sam od tega nisem imel veliko, ker je bila norma hitro zaostrena.

Marica Albreht, tanjšanje delov za lahko obutev:

Marica Albreht pravi: »Delovne pogoje bi morali upoštevati tudi v osebnih dohodkih, zlasti, kar zadeva male serije.«

To zahtevno delo opravljam že 24 let. Mislim, da je treba znati približno toliko kot pri šivanju gornjih delov (štepanju). Tudi značaj dela je podoben, vsak gib je treba »imeti v rokah«, kot temu rečemo.

Zato se sprašujem, kako da nam tu ne upoštevajo dodatek za male serije, če je že bilo lahko to obračunano v šivalnicah, bi tu moralo biti še toliko bolj.

Stroj, delo in material moramo dobro poznati in še tako je razumljivo, da so z večjimi kosi tudi večje težave, ker je večja škoda, če ga poškodujemo.

Štefka Podobnik, tanjšanje težka:

Čeprav tu delam že 33 let se mi delo niti ne zdi tako enolično, saj se artikli neprestano spreminjajo. Kljub temu, da je delo težko in zahtevno, se mi zdi vseeno lažje, kot je bilo tedaj, ko smo tanjšale dele iz semikroma.

Čeprav Štefka Podobnik dela na tanjšanju že ves čas, ji je delo kar všeč.

Delo se spreminja tudi glede na vrsto obutve in uporabljen material. Če gre za umetni material, mi nimamo dela; pred leti pa, ko je bilo več naravnega materiala, pa nas je samo na eni izmeni to delo opravljalo več delavk.

Zaslužim okoli 16.000 din, toda z vsemi dodatki; »gola plača« bi bila le okoli 12.000 din.

Kar zadeva delovne pogoje so še kar v redu, tudi vročina ni prehuda, ker ne tečejo vsi stroji hkrati.

Tanja Žakelj:

Z oštevilčenjem in žigosanjem se ukvarjam približno 10 let. Glede na zahtevnost dela se mi zdi, da je 6. skupina premalo; z vsemi silami tako presežem normo za kakih 15–20 % in zaslužim 12.000.— din, kar je zelo malo. Poleg nepretrganega dela je treba tu paziti, da se ne zmotiš.

Tako smo bežno spoznali delo delavk in delavcev obeh izmen na »širfanju«, kot pravimo po domače pravilom:

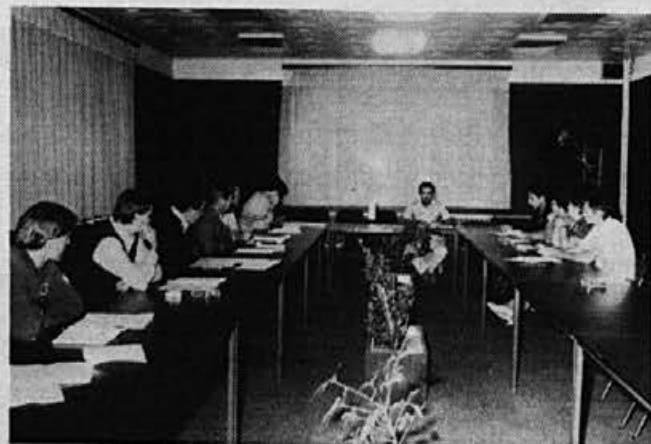
Tanja Žakelj

tanjšanje, žigosanje, oštevilčenje, kompletiranje in kontrola.

Zakaj ne bi izboljšali tistega, kar je možno, to je v prvi vrsti večja načrtnost v delu, s tem olajšali delo, prihranili marsikatero minuto, živce in fizične moči:

In še enkrat ocenili — morda pa imajo delavci, ki ocenjujejo, vendarle prav!

N. P.

Na razširjenem kolegiju so razpravljali o temeljnih plana srednjeročnega razvoja.

Investicije v tem trenutku

Kot smo že napovedali prejšnji mesec, se je gradnja skladišča vnetljivih materialov pričela. To izvaja SGP Tehnik iz Škofje Loke.

Prav tako ste lahko opazili prekrivanje in obnovo ostrešja na stavbi splošno-organizacijskega sektorja »pri Arharju«.

Že v drugi polovici tega meseca pa naj bi stekla gradnja prve faze cestišča v industrijski coni, ki naj bi po predračunu stala skupno 16 milijonov dinarjev. Alpina bo gradnjo financirala s 35 %, kar pomeni, da bomo vložili okoli 5,5 milijona din.

Dela, ki bodo po pogodbi zaključena konec novembra, bo izvajal Remont iz Zirov, ki se je tudi edini prijavil in predložil predračun.

RAJKO ŠUBIC

Kako ustvarjamo

Namesto planinskih čevljev Alpina ponuja novo obutev za izlete

Vsi se spominjamo razprav, ko smo v Alpini ukinili izdelavo planinskih čevljev — gojzerjev, s katerimi je pravzaprav Alpina zaslovela in se razvijala v svetovno znanega izdelovalca obutve. Tega smo se zavedali vsi, hkrati pa seveda tudi dejstva, da tržišče obutve s podobnimi funkcijami še vedno zelo, ali vedno bolj potrebuje.

Zato smo se oglasili pri tovariših, ki o teh zadevah razmišljajo, raziskujejo tržišče, pripravljajo modele in proizvodnjo tovrstne obutve.

Tone Možina, vodja programa, je o tem menil:

Priprave na proizvodnjo obutve za izlete in planinske ture (trekking, wander, planinski) nam je narekovalo tržišče, kjer je take obutve že zelo veliko. Vemo tudi, da ne smemo zaostajati, zato smo že za letošnjo sezono pripravili nekaj take obutve. Žal smo s tem kasnili, zato ne bomo mogli z gotovostjo načrtovati naših nadaljnjih akcij v tej smeri. Na vsak način pa gre za lahko, udobno obutev z lepljenim podplatom z rebrasto gumo. Poleg zgornjega dela, ki je v letošnjih izvedbah kombiniran s platnom, daje obutvi osnovni ton vmesni podplat iz mikropora, z lahkoto in elastičnostjo.

Težave so v tem, da mikropora ne delajo doma (razen nekaterih poizkusov v Peku in v Makedoniji, toda z neustrezno trdoto). Drug problem je v tem, da izdelava te obutve zahteva veliko ročne

ga dela, to pa pomeni, da bodo zaenkrat težave glede rentabilnosti v tujini, kjer je konkurenca velika. Kljub temu pa načrtujemo, da bomo za naslednje leto izdelali okoli 25.000 parov te obutve v nekoliko spremenjeni izvedbi in iz različnih materialov. Ta proizvodnja navsezadnje predstavlja zapolnitev kapacitet v takojmenovani mrtvi sezoni. Računamo, da bomo približno polovico te obutve izvozili.

Silvo Trček, ki oblikuje modele te obutve, pa je poudaril, da gre zlasti pri obutvi, kombinirani s platnom, za ceneno in udobno obutev.

»Do sedaj smo izdelali 6 podobnih modelov,« pripoveduje, »pri čemer smo na eni strani upoštevali zahteve kupcev vnaprej, oblikovali čevljev z dodatnimi oblikovalskimi prijemi in skušali zagotoviti zadostno uporabnost.

Večina vzorcev je razmeroma enostavnih, toda v podplatni izdelavi je zelo veliko vložnega dela, v enem primeru pa tudi v gornjem delu.

Silvo Trček razmišlja o še boljših in cenejših rešitvah

Zato bo treba še o marsičem razmisliti in poiskati ustrezne rešitve, da bo obutev vsestransko uporabna. To velja tudi za podplatno gumo, ki, kot kaže, nima najboljšega oprijema. Le-to nam sicer odlično Peko in je oblikovana z našim zaščitnim znakom. Pri podplatu bo treba pretehtati še, če je

za to uporabo dovolj ukripljena. Pri platnjeni kombinaciji je težava v tem, da platno ni dovolj impregnirano. Usnjena obutev pa je seveda dražja, čeprav je za vremenske neprilike ustreznejša.

Albin Šifrer tudi sodeluje pri oblikovanju te obutve. Ta čevljev bi lahko zamenjal planinske, ki smo jih prenehali izdelovati. Materiali, ki so za

Albin Šifrer pri snovanju novega modela

to izbrani, so kvalitetni in ustrezni; zato bo nošnja prijetna in udobna. Morda bi kazalo razmisliti, da bi na podplat namestili bolj grobo gumo.

Franc Kranjc pa je odgovoren za pripravo proizvodnje te obutve. »Strinjam se, da bo ta obutev lahko zamenjala gojzer šivane planinske čevlje. Toda za izdelavo

Predsezonske zaloge v skladišču gotovih izdelkov so nujne.

Važno je, da jih bomo pravočasno odpremili

je treba veliko dela, ki ga ni možno mehanizirati, ali še manj, avtomatizirati. Skratka, gre za dokaj zahtevno obdelavo. Pa tudi material je deloma iz uvoza, kar stvar še otežuje.

Sedaj že pripravljamo 80-parske potniške kolekcije, pri čemer pa imamo težave z materialom, saj bi ga morali dobiti že do konca julija, naročili pa smo ga že marca. Tako smo sedaj v zamudi in težko bomo vse pravočasno pripravili.

Kar zadeva samo izdelovanje serijske obutve pa bo v proizvodnji treba zelo paziti, da bodo podplati kvalitetno prilepljeni, kar je včasih že bila naša šibka točka.

Nova obutev je torej na pohodu. Ali bomo uspeli obdržati korak z ostalimi proizvajalci take obutve, ki so že pred nami, je seveda vprašanje.

Zanesljivo je to v veliki meri odvisno od oblikovalcev in tehnologov, izbora materialov, postopkov, pri čemer bi kazalo upoštevati funkcije obutve in ceno, stroške za posamezno funkcijo čevlja. Teoretično glavna funkcija — največ vložnih stroškov, zadnja funkcija — najmanj vložnega. Drugo kar je pomembno, so seveda vsi drugi dejavniki, kot so na primer nabava s pravočasno dobavo, proizvodnja s kvalitetno izdelavo in prodaja z ustrezno spremljajočimi propagandnimi akcijami.

Pri vsem tem pa bi veljalo razmisliti, kaj lahko izboljšamo ali pocenimo, da ne bo v našo škodo; za kateri material se lahko dogovarjamo, da bi ga razvili v Jugoslaviji, če bomo proizvodnjo še širili. To so seveda vprašanja, ki jih mnogo bolje poznajo tehnični in drugi strokovnjaki.

Pribiti pa velja: če smo si z gojzerji pred leti ustvarili ugled, bi ga kazalo tudi s to obutvijo še nadaljevati.

Nejko Podobnik

Kako ustvarjamo

Poslovodska konferenca ni več odločilna

Priprave na konferenco pravzaprav tečejo neprestano. Vso sezono zbiramo podatke, na podlagi katerih je potem zasnovana nova kolekcija.

Če pogledamo, na primer, kolekcijo za pomlad poletje, smo s pripravo začeli že februarja, marca. Sproti smo spremljali, kako teče prodaja, kakšne so modne težnje in drugo. Tako smo prišli do osnutka nove kolekcije. Ko je bila marca zaključena poslovodska konferenca in so bila odobrena naročila za jesen—zimo, smo nadaljevali delo po dveh tirih:

— po tehnološki plati smo iskali ustrezne modele ob upoštevanju mode

— po prodajni poti pa smo ob prodaji pomlad—poletje analitično spremljali prodajo vseh grup, artiklov, barv, peta in podobno. Potem je bil sredi junija pripravljen izbor grup, ki ga pripravi 7-članska strokovna komisija

prodaje. Izbor grup je opravljen skupaj s komisijo poslovodij.

Sredi julija so bile izbrane grupe in vnešeni popravki, ki so bili potrebni po strokovnih ugotovitvah tako s tehnično tehnološke, kakor tudi s prodajne strani.

Ob tem naj povem, da sprejemanje tujih kolekcij (dokup, ki pomeni skoraj 2/3 naše obutve v maloprodajni mreži) poteka po istih načelih in skoraj istočasno z majhnimi zakasnitvami, saj dobavitelji obutve prihajajo k nam do konca avgusta.

Ko so grupe izbrane, si tik pred konferenco ogledamo še vsakoletni sejem v Bologni. Izkazalo se je, da je to za nas zelo pomembno, saj prav ta sejem pokaže, če smo s kolekcijo sledili mednarodnim tokovom v svetu. Tako v zadnjem trenutku pred konferenco ali celo po njej še vnesemo določene po-

pravke ali celo vključimo kak nov model, kar lahko bistveno pripomore k uspešnosti naše prodaje.

Popolnoma razumljivo je, da je povezava med prodajo in tehnološkim razvojem nujna in stalna. Sedaj je tudi organizacija na čelu z vodji programov postavljena tako, da bi to sodelovanje moralo biti nepretrgano, če bi bili le vsi dovolj dosledni. Pri tem so včasih miselnost in tradicionalne navade močna ovira za še uspešnejše sodelovanje.

Že tako je razumljivo, da prodaja bolj teži za tem, da s svojo ponudbo čimbolj zado-

volji kupce, tako po izboru kot po kakovosti in modi, na drugi strani pa proizvodna sfera (spet povsem razumljivo) teži k čim večji enostavnosti izdelav in s tem k večji produktivnosti.

Ob koncu pa naj poudarim, da konferenca nima več tako odločilnega vpliva na kolekcijo, kot ga je imela pred časom. Čedalje več je odvisno od predhodnih priprav in dela strokovnih komisij. Konference so zato bolj namenjene naročanju in drugim dogovorom, zato so tudi lahko krajše in cenejše.

Ivan CAPUDER

Iz naših prodajaln

Prodavnica »ALPINA« u Arandjelovcu otvorena je u oktobru 1982 godine. To je nov lokal sa svim pratećim elementima koji su potrebni jednoj savremenoj prodavnici. Prodavnica »ALPINA« nalazi se u ulici Branislava Nušića bb na ženskoj pijaci, i radi nonstop, sa troje zaposlenih: poslovodja Dragoslav Stefanović, prodavači Dragoslava Jovanović i Mirjana Gavrilović.

Mi zaposleni u ovaj prodavnici svesni smo da još uvek poslujemo sa gubitkom ali pošto je prodavnica još uvek u razradjivanju, nadamo se da u dogledno vreme poslovanje sa gubitkom bude strana reč. To iziskuje mnogo napora jer se nalazimo u konkurenciji prodavnica Lede, Bosne i Planike a sve ove prodavnice nalaze se ispred naše prodavnice što im daje uslov za bolji plasman robe.

Arandjelovac kao grad broji oko 25.000 stanovnika, sa preko 26 prodavnica cipela skoro da su zastupljeni svi proizvodjači, pa u tako velikoj konkurenciji svesni smo da uz samo ime Alpine moramo uložiti maksimum ozbiljnog rada i zalaganja da bi ostvarili naš cilj a to znači da budemo ispred ostalih. Analizirajući rad ove prodavnice primećemo je da nas svakim danom obilazi sve veći broj potrošača što nam daje nadu za što bolji uspeh. Sada nastupa jesen a mi imamo nešto stare zalihe sa starim cenama što će nam biti najbolja reklama i sigurno će privući veći broj potrošača. Ova prodavnica imala je plan zaključno sa avgustom 2.800.000,00 a ostvarila je 2.239.000,00 što znači da je ostvarila 80 % prometa. Učinićemo sve da ovaj gubitak od 20 % nadoknadimo u ova preostala četiri meseca, što će nam u mnogome pomoći i nova kolekcija.

Drugarski vas pozdravljamo!

D. Stefanović, D. Jovanović, M. Gavrilović

V mizarški delavnici premalo prostora

Obiskali smo tudi naše mizarje, ali točneje, delavnico, kjer opravljajo vsa dela na področju vzdrževanja s področja mizarstva, opravljajo dela, ki so potrebna ob pogostih selitvah ter pohištvena dela pri obnovi prodajaln in izdelavi nove opreme.

»Poleg tega delamo še druge stvari, kot je na primer prekrivanje ostrešij, pravkar smo se lotili tudi adaptacijskih del v domu na Goropkah«, je široko razvejano dejavnost osvetlil vodja mizarške delavnice Stanko Klemenčič.

»Pri vsem tem ne delamo v posebno dobrih pogojih. Še posebno nam primanjkuje delavnica za soboslikarja oz. pohištvenega pleskarja, saj ta potrebuje izredno veliko prostora, posebno kadar pleska pohištvo, vrata, okna in podobno.

Delo v istem prostoru z mizarji ni združljivo, saj se na barvi ali laku nabira prah.

Za nas bi zaenkrat zadoštol žele prostor, kjer je sedaj laboratorij, saj bi bilo nujno, da je tak prostor pod skupno streho z mizarji.

Tudi drugi pogoji dela tu niso ugodni; pretok zraka mora biti tu velik, da odsesava hlape in prah, to pomeni, da je pozimi tu včasih le 8—10°C, zelo pogosto pa 13—15°C. To je seveda za delo neprimerna temperatura, seveda pa pri tem nastopajo še druge težave, saj pri taki temperaturi slabo lepijo lepila. Tako zelo težko zlepijo sekalne plošče za prirobovalnico.

Tudi s priročnim skladiščem so težave. Marsikaj bi tu lahko imeli spravljeno na podstrešju, kjer pa je običajno zloženo precej predmetov, ki prihajajo iz prodajaln, lesno skladišče pa je tudi zelo oddaljeno, kar pa verjetno ni možno izboljšati v kratkem.

Strojna oprema je pa še kar v redu, le tu in tam bi bilo treba kupiti še kakšno krožno žago, ki pa je poceni in še doma se dobi.

Seveda bi bilo dobro, da bi imeli tudi stiskalnice, ker moramo sedaj taka dela voziti v Mizarstvo na Dobračvo, toda ta je draga in iz uvoza, je zaključil Stanko Klemenčič.

N. P.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

KAKO DELAJO KOMISIJE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

Pri razgovoru so sodelovali: Emil Govekar, predsednik komisije za kmetijstvo, Anton Oblak, predsednik komisije za urbanizem, Janez Kosmač, predsednik komisije za komunalno gospodarstvo, Miro Cankar, predsednik komisije za stanovanjska vprašanja in Vinko Markelj, predsednik finančne komisije. Razgovor je vodil Nejko Podobnik, zapiske pa je po magnetofonskem zapisu pripravila Anuška Kavčič.

Kakšno je stanje na področju kmetijstva? Kako so izkoriščene žirovske kmetijske površine? Kaj bi lahko izboljšali v pogledu izrabe obdelovalnih površin in intenzivnejše proizvodnje, zlasti v organizacijskem pogledu? Koliko površin bi lahko še pridobili za agrotehnični ukrepi in za katere kulture? Kako je v zvezi s samopreskrbo Žirovcev?

Emil GOVEKAR:

Žirovsko kmetijstvo je usmerjeno bolj v živinorejo, to pomeni v rejo mladega pitanega goveda in v mleko. Predvsem za ravninski predel je značilna razdrobljenost zemljišč, kar onemogoča uporabo sodobne agrotehnik in zmanjšuje produktivnost. To je še vedno posledica tega, ker je bilo v Žireh po vojni prisotno močno prestrukturiranje kmetijskega prebivalstva zaradi velike možnosti zaposlitve v industriji, saj vemo, da je na žirovskem področju le še 5,5 % kmečkega prebivalstva, na primer, v občini Škofja Loka je ta delež 7,4 %, v Sloveniji pa 11 %. S tem, ko je zelo malo kmečkega prebivalstva (pravih kmetov) so se vedno bolj razvijale mešane kmetije, ki dajejo velik delež tržne proizvodnje in tudi samopreskrbe Žirovcev. Seveda za intenzivno poljedeljsko proizvodnjo na žirovskem področju pogoji niso najboljši,

ker je visoka nadmorska višina in velika hribovitost terena; obstajajo pa zelo dobri pogoji za živinorejo. Velike možnosti so tudi za intenzivno izkoriščanje travin (košnja, paša, ali kombinirani košno-pašni sistem).

Prav tako so možnosti tudi za povečanje prireje mesa in mleka. Žiri so precej velik potrošniški center, ki veliko porabi za samopreskrbo, zato je tudi čista tržna proizvodnja manjša, kot bi sicer lahko bila. V Žireh imamo okrog 1600 ha kmetijskih površin, če pa pogledamo po kmetijah, vidimo, da je od 322 kmetij, 252 ali več kot 80 % takih, ki imajo od 1 do 10 ha zemljišč. V tem se vidi razdrobljenost in to dovoljuje takomenovane mešane kmetije, kjer poleg dela v tovarni, opravijo tudi vsa dela na kmetiji.

Od teh 1600 ha se vse uporablja v kmetijske namene, ker je to v glavnem travinja, njiv je le okrog 400 ha in tudi te površine so dokaj dobro obdelane.

Dejansko pa se kmetijske površine z leti tudi manjšajo, ker se predvsem pašniki zaraščajo ali pogozdujejo. Tako obstaja obdelovalnih površin 1370 ha, vseh kmetijskih skupaj pa je 1600 ha.

Nejko Podobnik:

Kakšne so nadaljnje možnosti širjenja kmetijskih površin?

Emil GOVEKAR:

Z regulacijo Sore bi pridobili precej kvalitetne zemlje, tako za poljedelstvo, kot za živinorejo in njive. Tu gre za okrog 100 ha obdelovalnih površin, ki so danes poplavne in ne dajejo tistega, kar bi lahko. Za Žiri bi to pomenilo 300.000 kilogramov pšenice. Lahko pa bi tu gojili tudi kaj drugega.

Glede izboljšave kmetijskih zemljišč se je v Žireh precej naredilo in to predvsem v Žirovskem vrhu in Ledinici (tu so bile opravljene agromelioracije, da so zemljišče poravnali, da je možna strojna obdelava). Ta

dela pa so začela upadati; kmetijsko-zemljiška skupnost namreč krije 70 % stroškov del posameznim lastnikom in glede na to, da sredstva kmetijsko-zemljiške skupnosti usihajo, ker ne prihaja več toliko sredstev v zvezi z gradnjo. Tako smo v kmetijski zadrugi, skupaj s kmetijsko-zemljiško skupnostjo izdelali program za melioracije in tudi vložili zahtevek pri republiški zemljiški skupnosti za sodelovanje, da bi s takimi deli lahko še nadaljevali.

Predvideno je, da bi se ta dela nadaljevala na Ledinici, na Žirovskem vrhu in v Račevci; vse to pa je odvisno od sredstev republiške zemljiške skupnosti. Posamezni zainteresirani kmetje na tem področju pomagajo tako, da najemajo kredit pri hranilno-kreditni službi Žiri-Rovte. Glede na to, da smo se združili, potekajo vsa izplačila preko hranilnih knjižic. S tem se veča denarni sklad in hranilno-kreditna služba daje kmetom razmeroma ugodne kredite, pogoj pa je seveda, da so zainteresirani za kredit člani zadruge in da predložijo vso potrebno dokumentacijo. V tem primeru hranilno kreditna služba odobri tudi preko 50 % kredita glede na investicijo, z odplačilno dobo 10 let in 9 % obrestmi, pri čemer kmetijska zadruga proda ves material za gradnjo gospodarskega posloja in naprav v okviru te investicije brez prometnega davka. Podobno je tudi z nabavo strojev in strojne opreme, kjer dobijo kmetje, člani zadruge, kredit po 13 % obrestni meri z odplačilnim rokom 3—5 let.

Ta kreditna služba ima trenutno za preko 18 milijonov din kreditov.

Nejko Podobnik:

Ali kaj razmišljate in planirate o gojenju novih kultur, ki so v zadnjem času precej zanimive?

Emil GOVEKAR:

Če tu omenim najprej sojo, moram povedati, da je to v takomenovani poskusni fazi; poizkusi na območju Rovt so se dobro obnesli, v Žireh pa smo letos tudi dobili nekaj semena, vendar bo mo letos šele videli, kako to uspeva. V Žireh težimo za tem, da bi spet sejali več žita, čeprav so za to slabi naravni pogoji in bi bili stroški za proizvodnjo vsaj za 30 % večji kot drugod. V letošnjem le-

tu smo sicer nekaj odkupa imeli (na območju zadruge je bilo to 10 ton, medtem ko na območju same KS Žiri, odkupa pšenice ni bilo).

Težnje pa so, da bi se Slovenija na področju hrane čim bolj osamosvojila in k temu naj bi vsaka krajevna skupnost dala svoj prispevek, saj bi to ogromno doprineslo k temu, da ne bi bilo treba hrane uvažati in dajati dragocenih deviz.

Na našem področju pa imamo predvsem v govedoreji velike možnosti za povečanje, ne da bi dodatno povečevali kmetijske površine; pomembno je, da obdržimo te površine, jih intenziviramo in s tem bi lahko dosegli še precej več.

V krajevni skupnosti imamo po zadnjih popisih približno 360 glav govedi. Če to preračunamo na glavo velike živine, bi bilo to okrog 0,65 glave velike živali na hektar, če pogledamo celotne površine in stalež živine.

Ugotovljeno pa je, da bi bilo na hribovitih področjih na 1 ha 1,8 živine; to seveda predstavlja precejšen porast. Seveda bi bili nujni agrotehnični ukrepi, to pomeni povečano gnojenje in izboljšava zemljišč za pridobivanje hrane, oz. krmil.

Predvsem pa bi se morala tudi v Žireh uveljaviti setev krmnih dovkov in silažne koruze, da bi bile njive čim bolj izkoriščene; takoj, ko se pospravi pridelek, naj bi se zasejala nova kultura in s tem bi pridobili več hrane ter živine. Z gnojenjem pa bi dosegli večji hektarski pridelek kvalitetnejše krme.

Vedeti pa moramo tudi, da je v hribovitih področjih potrebno vložiti približno 30—40 % več sredstev za doseg istega dohodka, kot v nižinskih predelih. Res je, da so umetna gnojila draga; vendar to izredno veliko pripomore k izboljšanju pridelka in kmete spodbujamo tudi na tak način, da regresiramo nakup gnojil.

Ostale kulture gredo več ali manj za potrebe domačega trga, to je za lastno preskrbo. Računamo, da je v krajevni skupnosti približno 70—80 ha krompirja in če računamo, da pridelamo od 10—16 ton krompirja na hektar, je to kar precej. V Žireh je tudi okrog 470 krav in smo z mlekom v glavnem preskrbljeni. Kmetijska zadruga letno odkupi okrog 180 do 200 tisoč litrov mleka

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

(90 krav), 800 tisoč litrov pa ga popijemo doma. Če rečem še besedo o koruzi; ta na žirovskem ne uspeva najbolje; če je letina takšna kot letos, je bo nekaj, v slabših letinah pa ne dozori tako, kot bi morala.

Kakšna je pri tem vloga komisije za kmetijstvo pri KS Žiri?

Komisija bi morala v okviru krajevne skupnosti narediti analizo, kako so obdelana zemljišča in glede na to tudi predlagati ukrepe tam, kjer se zemljišča ne obdelujejo, kot bi se morala.

Tu je treba omeniti, da imamo med kmeti visoko starostno strukturo, kajti mladi so v glavnem vsi zaposleni, zato je tudi v tem vzrok v slabši obdelanosti nekaterih zemljišč. Tem ljudem je treba svetovati, da oddajo zemljišča v zakup, če jih sami ne nameravajo obdelovati.

Komisija se letos še ni sestala, vendar računamo, da bo kmalu dovolj vprašanj, ki se jim bomo morali posvetiti. Tu mislim predvsem na posledice suše, da bi izdelali predloge, kako ukreniti. Seveda bomo k našemu delu pritegnili tudi strokovnjake, da bi stvari čimbolje reševali.

Na novo pa bomo sklepali tudi pogodbe s kooperanti, ker vsak tisti, ki ne bo dal celotne tržne proizvodnje, naj ne bi bil deležen stimulacij. To je novost, ki bo sedaj v razpravi.

2. Urbanizem je stalen problem Žirov. Kako bi dosegli, da bi v Žireh v prihodnosti dostojno uredili ta vprašanja? Kakšne so stvarne možnosti, da bi to dosegli. Kako bi te stvari spremljali in delali strokovno in organizacijsko, konkretni predlogi?

Tone Oblak:

Že dolgo časa vemo, da urbanizem v Žireh ni urejen. Veliko je bilo načrtovanega, zarisanega, spremenjenega, vsako desetletje se urbanizem menja in ko se načrtujejo novi, ugotovimo, da so bili stari načrti zgrešeni, in da so določene površine, ki so že pozidane, po novejših načrtih kažejo, da bi morala biti oblika Žirov spremenjena in sicer, da bi morale biti Žiri bolj naseljene po obronkih, da bi morali kmetijske površine zadržati za pridelavo hrane, vendar to je že zgodovina in o tem še samo govorimo. Tako kot celotna občina,

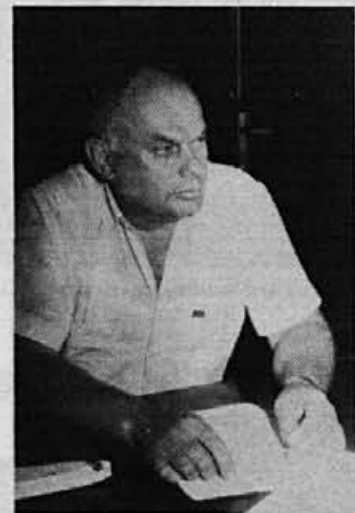
je tudi žirovsko področje sedaj ponovno v fazi načrtovanja, saj se pripravlja nov urbanistični načrt, ki ga izdeluje Projektivni atelje Idrija. Predvideno je, da bi bil ta dokument dokončno izdelan in potrjen do konca leta 1983.

Kje smo torej trenutno? Vemo, da so smernice za urbanistični načrt že bile v razpravi, o teh je razpravljala tudi komisija za urbanizem pri krajevni skupnosti, družbenopolitične organizacije in delovne organizacije; to je obravnaval tudi izvršni svet in komite za plan in urbanizem. Nato je atelje v Idriji nadaljeval delo.

Izgleda, da so smernice precej prečiščene, tako da velikih odklonov v urbanističnem načrtu ne bo.

Glavna značilnost teh smernic je, da bi se dokončno opredelila industrija, da bi zaščitili preostale kmetijske površine in da bi naseljevanje in gradnjo usmerili na tista področja, kjer je to najmanj škodljivo in da bi bile površine najbolj izkoriščene.

Katere so v teh smernicah kritične točke, ki jih bo treba bolj pozorno spremljati in izvajati?

Tone Oblak:

V teh smernicah bi morali biti posebno pozorni pri izgradnji komunalnih in infrastrukturnih objektov, da bi tu res upoštevali urbanistični načrt. Tega se bo prav gotovo treba držati, in če se to ne bi izvajalo tako kot je treba, bi tudi inšpekcijske službe občine morale odločno posredovati. Takrat ko je nekaj zgrajeno, je težko podirati in bi morali prej poskrbeti, da do tega ne bi prišlo.

Nejko Podobnik:

Menim, da pri tem občinski organi posredujejo na tak način: če ni tožnika, ni sodnika. To pomeni, da bo treba znotraj krajevne skupnosti doseči določen red in komisija je po svojem strokovnem sestavu in organizacijski moči tudi do določene mere zmožna nekaj narediti.

Tone Oblak:

Resnično se bi smelo spreminjati le v soglasju s projektantom, ne pa da spremeni vsak po svoje. Upravni organ pa bi moral stvari nadzorovati, projektant pa bi moral pri tem sodelovati z nasveti, kaj je možno in kako spremeniti.

Do zakasnitve z urbanističnim načrtom je prišlo predvsem zaradi tega, ker se je dodatno vključila regulacija Sore, saj je prispela tudi že lokacijska dokumentacija za regulacijo.

Kako pa se bo to praktično izvedlo, je še veliko vprašanje, odvisno po predvsem od razpoložljivih finančnih sredstev. Če bodo sredstva, bodo glavna dela opravljena v 3 do 4 letih. Če pa ne bo sredstev, se bo regulacija od Fužin do Sovre seveda zavlekla.

Nejko Podobnik:

Kakšne so torej realne možnosti za oblikovanje urbaniziranih površin?

Tone Oblak:

Če bomo v Žireh delali skupno toplarno, nogometno igrišče ne bo moglo biti več tam, kjer je sedaj in bo z urbanističnim planom treba določiti površine za rekreativne namene. Verjetno pri šoli ne bo dovolj prostora, in bo zato za celotno področje Žirov predvidena površina v Maršaku.

Glede centra lahko rečem, da ga z besedami gradimo že trideset let, v resnici pa še ni veliko narejenega. Sedaj smo v tisti fazi, ko je gradnja najbolj omejena in verjetno v naslednjih 3–5 let še ne bo nobene gradnje.

Pri individualni gradnji naj bi najprej pozidali tista zemljišča, ki so že nepozidana, v urbanističnem načrtu pa bo predvidena tudi ostala zazidava.

Kako pa kaj delo same komisije?

V letošnjem letu je imela komisija že dva sestanka, (pregledala smernice) ponovno pa se predvideva sesta-

nek v naslednjem tednu, ker je lokacijska dokumentacija za Soro pripravljena in bo komisija to pregledala. Preden bo dokončno sprejet urbanistični načrt, ga bo morala še komisija najprej dobro obravnavati in v tem smislu usmeriti delo.

Prav gotovo pa bomo morali vzpostaviti stalno povezavo med Projektivnim ateljejem, krajevno skupnostjo in urbanisti in kar se da najbolj racionalno delati na tem področju.

V tem urbanističnem načrtu pa bo, vsaj na papirju, dokončno rešena obvoznica okrog Žirov in ko bo regulacija Sore izvršena, bo možno tudi to jugozapadno obvoznico graditi.

Vse kar bomo obravnavali pa bomo posredovali tudi med krajanje, ki bodo lahko sodelovali v razpravah.

Kako doseči globlje sodelovanje gospodarstva v kraju, zlasti z vidika hitrejšega in usklajenejšega razvoja, glede na možnosti, ki v Žireh so?

Janez Kosmač:

Sodelovanje med gospodarstvom in krajevno skupnostjo, ki je kar dobro, že obstaja. Združeno delo namenja za potrebe kraja znaten del sredstev in v letošnjem letu je to 4 % iz sklada skupne porabe. Pospešenega razvoja kraja verjetno ne smemo pričakovati in ovire niso delovne organizacije, ampak imajo širši značaj in izvirajo iz naših gospodarskih razmer. Vemo namreč, da so sredstva sklada skupne porabe združenega dela zelo omejena in letos so delovne organizacije kršile resolucijo, ki določa in omejuje, koliko lahko delovne organizacije namenijo za potrebe krajevne skupnosti. V občini smo potem to nekako uredili, da ta oblika financiranja za urejanje kraja še poteka.

Možne pa so seveda še druge oblike sodelovanja združenega dela, ki bi bile v prid kraju. Tu gre za sodelovanje na področju tehnologije, na področju ogrevanja se dogovarja združeno delo za skupno toplarno, ki bi se kasneje vključila tudi za potrebe samega kraja, zato je pomembno, da se to dograjuje. Druga pomembna stvar je industrijska cesta, ki je že v izgradnji, so pa še druge

(Nadaljevanje na 10. strani)

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

(Nadaljevanje z 9. strani)

stvari, kjer bo prihajalo do pospešenega sodelovanja.

Problem je, ker se zadeve komisije za komunalno gospodarstvo in komisije za urbanizem pokrivajo in najprej se bomo morali zmeniti, katere naloge gredo posamezni komisiji, nato pa delati.

Do sedaj smo že imeli nekaj sestankov in smo ugotovili, da smo razpravljali o istih zadevah, torej se je delo obeh komisij res prekrivalo.

Vsako delo komisije pa je povezano s finančnimi sredstvi in če teh ni, tudi delo ni uspešno in preko zime, ko se bo pokazala aktivnost komisij, bo potrebno rešiti tudi te zadeve. Za letos pa praktično nimamo v programu širših nalog.

Komisija mora pri svojem delu čimbolj upoštevati mnenja krajanov in zadovoljiti predvsem njihove želje in potrebe, ki jih v glavnem poznamo.

Za nekatere ključne točke vemo: cesta proti Račevi in še naprej, Cesta Jurišnega bataljona, kanalizacija itd; te stvari bo treba dokončati.

Seveda je srednjeročni plan nekakšen temelj našega dela, dejstvo pa je, da se stvari hitro spreminjajo in jih je zato treba upoštevati, tako v pogledu urbanizacije kot tudi sicer finančna vprašanja. Kako spremembe sprejemamo, pa je tudi točno določeno.

Stanovanja sodijo v sklop prvenstvenih potreb krajanov. S kakšno politiko bo moč tekoče reševati stanovanjska vprašanja? Katere so možne novejši in smotnejše oblike gradnje in gospodarjenja s stanovanjskim fondom, zemljišči in spremljajočimi objekti? Kaj predlagate za izboljšanje stanovanjskega standarda?

Miro Cankar:

V zvezi s stanovanjskim standardom mislim, da je bilo v Žireh povsod dobro poskrbljeno, k temu so levji delež prispevale delovne organizacije, zlasti Alpina, ki ima glede na število zaposlenih ljudi tudi največ sredstev za te namene.

Pomembno je tudi, da se podpira tako individualna pa tudi blokovna gradnja.

Sedaj, ko so sredstva bolj omejena in tudi ko življenjski standard prebivalcev pa-

da, se zastavlja vprašanje: kako naprej. Verjetno bo pomoč delovnih organizacij svojim delavcem podobna kot doslej, da pa verjetno ne bo več toliko individualne gradnje ali kupovanja stanovanj v blokih, temveč bo večje breme na delovnih organizacijah.

Nejko Podobnik:

Ali je možno, da bi delovne organizacije namenjale del sredstev iz sklada skupne porabe za nakup zemljišč in komunalno opremljanje gradbenih parcel za svoje delavce?

Miro Cankar:

Tu bi bilo treba še razčistiti vprašanja lastništva. Drugo pa je, če bi delovne organizacije parcele odstopale svojim delavcem na kredit. Sigurno je ugodno, če bi lahko na primer vrstne ali montažne hiše gradili hkrati, ker je to cenejše, po drugi strani pa se bo marsikdo še lotil individualne gradnje, ker lahko dela postopoma.

Nejko Podobnik:

Kako pa poteka gospodarjenje s stanovanjskim fondom?

Miro Cankar:

Važno je, da stanovanjski fond ohranjamo. Ravno tukaj se pojavljajo problemi, tako med krajsani samimi in stanovanjsko skupnostjo ali pa med delovnimi organizacijami in stanovanjsko skup-

Montažna gradnja je hitra in zato cenejša.

nostjo, ker so delovne organizacije vložile sredstva za gradnjo, vpliva na gospodarjenje pa praktično nimajo.

Mislim tudi, da stanovanjska skupnost še vedno premalo pozornosti posveča gospodarjenju in vzdrževanju stanovanj. Res pa je, da ekonomske stanarine še niso uveljavljene, zato je tudi manj sredstev, kar bo tudi težko doseči že zaradi inflacije. Seveda pa bi se ob uveljavljanju načel ekonomske najemnine pojavili socialni problemi.

Ob tem se pojavlja še en problem. Po zakonu o stanovanjskem gospodarstvu bi morale že biti ustanovljene skupnosti stanovalcev, ki pa do letos vsaj v Žireh še niso zaživele. Delajo le hišni sve-ti, po mojem kar dobro.

Razvoj se kljub stabilizacijskim razmeram ne sme ustaviti. Toda veliko je odvisno od finančnih sredstev. Kje vidite možne vire sredstev za nemoten razvoj krajevne skupnosti? Kaj predlagate v zvezi z eventualnim združevanjem sredstev, njihovim trošenjem, oplemenitenjem in kontrolo porabe?

Vinko Markelj:

Naloge finančne komisije so sicer razvidne že iz statuta krajevne skupnosti. Izpostavil pa bi zlasti nalogo v zvezi s sprejemanjem srednjeročnih in letnih planov in usklajevalno vlogo, ki jo mora pri tem imeti finančna komisija.

Pomembno je tudi stalno spremljanje izvajanja finančnega plana in doslednost, ki je pri tem potrebna.

Seveda so nujni odstopi od načrtanih planov, toda v tem primeru je potreben isti postopek kot pri sprejemanju.

Finančna komisija mora celovito spremljati zbiranje in trošenje sredstev in eno izmed načel, ki bi jih veljalo uvesti bi bilo, da bi bil tisti, ki bi podpisal izplačilo, ki ne bi bilo v skladu s sprejetim finančnim planom, tudi materialno odgovoren za to. Posebno bi to moralo veljati sedaj, ko smo v času stabilizacije našega gospodarstva.

Treba je delati tako, da krajsani spoznajo, da dogovori nekaj veljajo in da se splača sodelovati v dogovorih ali tudi združevati sredstva za skupne potrebe.

To so načela, ki bi jih morali upoštevati, sicer pa menim, da je položaj, kljub zaostrnim razmeram, v krajevni skupnosti dokaj ugoden.

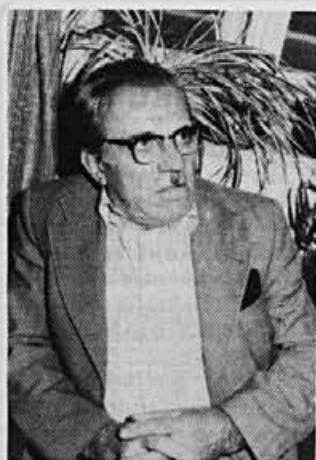
Poskrbeti bo treba, da bomo v kraju podprli (tudi finančno) tiste dejavnosti, za

Gradnja ceste Jurišnega bataljona tik pred formalnim zaključkom del. Kako bo naprej?

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

katere ugotovimo, da so za večino najbolj pereče.

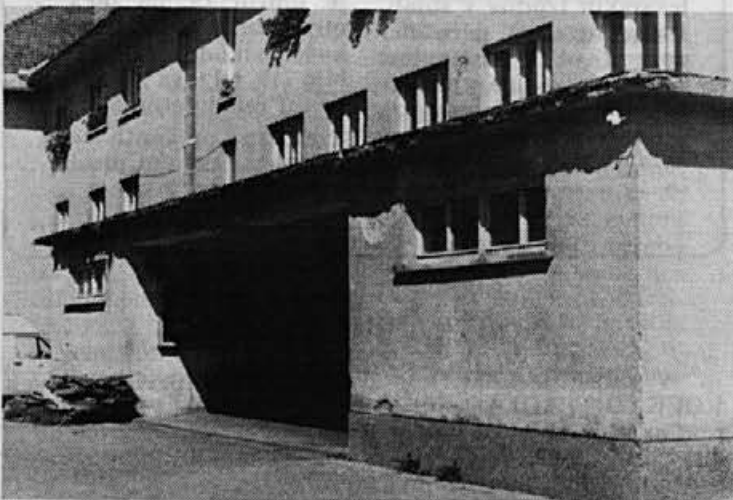
Podpirati bo treba akcije občanov za urejanje posamičnih komunalnih vprašanj, kot so vodovodi, poti in podobno, pod pogojem, da so v začetku leta vključene v raz-

vojni program in finančni načrt in da torej niso v nasprotju s srednjeročnim planom. V takih primerih naj bi veljalo, da bi krajevna skupnost sodelovala s 50 % sredstvi.

Doseči bi morali neko finančno disciplino, kot naprimer, da tistemu občanu, ki je naprimer plačal komunalni prispevek, ne bi bilo treba še enkrat kriti istih stroškov.

Da bi dosegli tak cilj, pa je seveda potrebno stvari zastaviti celovito za ves kraj in sistem sproti dograjevati.

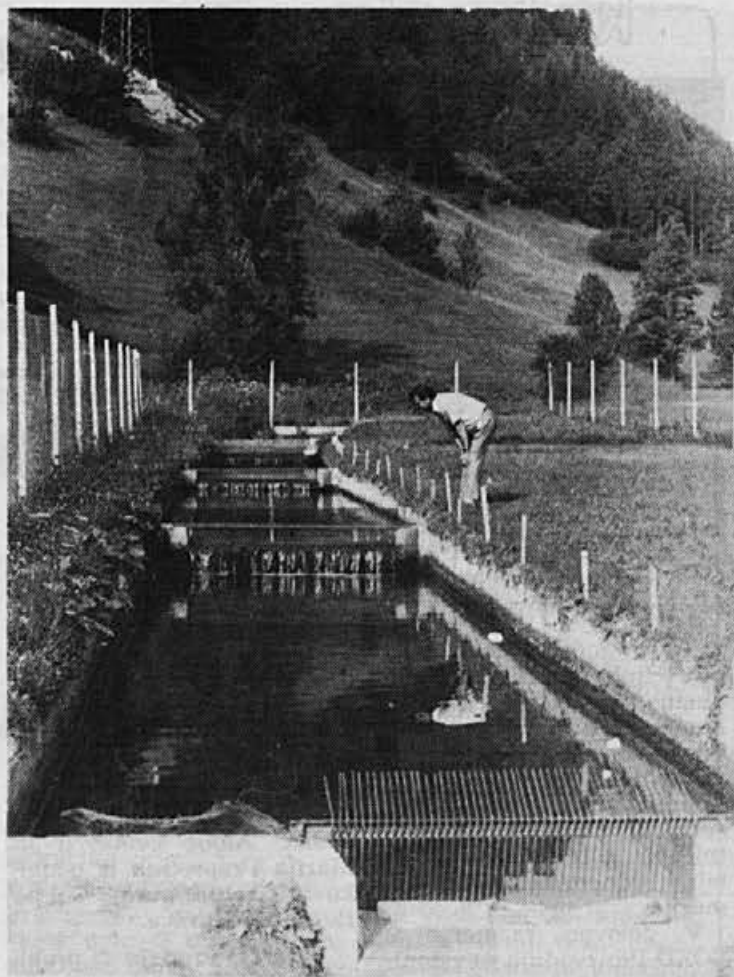
Ne smeli pa bi finančno sodelovati pri delih, ki niso bila načrtovana, ne v razvojnem programu, ne v finančnem načrtu, ali le izjemoma zaradi višje sile, naravnih nesreč in podobno. Če bomo delo zastavili tako, bodo krajanje sodelovali veliko raje in tudi uspehi bodo večji.

Pročelje kulturnega doma v Žireh res ni posebno kulturno. Upamo, da bo kmalu bolje.

V Osojnici smo si omislili odlagališče večjih trdih odpadkov. Bojimo se, da bo tu postalo novo smetišče. Ali ne bi mogli organizirati sprejema, odkupa in odvoza?

Ribiči sistematično gojijo ribji zarod in s tem poskrbijo za popestritev naše prehrane, celo zaslužek za družino in seveda rekreacijo.

ZAKLJUČEK:

Delo komisij smo torej osvetlili. Kot ste lahko opazili že sami, se komisije še vedno »lovijo« kako delati. Po vsem sodeč so premalo pozorni prebrali že statut, saj je tu nanizanih kar dovolj nalog. Težave so z razmejitvijo nalog, ki se ponekod prekrivajo, drugje pa je »prazen« prostor. Ovira hitrejšemu delu pa je seveda tudi čas, ki vsak dan postreže z novostmi, ki jih ni lahko obladovati.

Toda optimizem, ki vendarle veje iz tega razgovora, obeta, da se bodo komisije preko zime načrtno lotile svojega dela, se sproti povezovali z ljudmi in vodile na posameznih področjih tako politiko, da bodo interesi krajanov čimbolj upoštevani.

Pri tem je važno, da sodelujemo tudi ostali krajanje. Sedaj vemo, kdo so predsedniki, zakaj ne bi svojih predlogov posredovali pravim ljudem. Res, da moč posamezne komisije ni velika, da mora njena stališča potrditi svet krajevnih skupnosti ali skupščina. Toda moč je v sodelovanju, tako pri dogovarjanju, zbiranju in trošenju sredstev, prav tako pa tudi pri skupnem delu in urejanju kraja. Za to pa imamo Žirovci še vedno dovolj volje.

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

kadrovske novice

Irma Dolenc — referentka za delovna razmerja

Tudi v mesecu avgustu je bila kljub kolektivnemu dopustu fluktuacija delavcev kar precejšnja; tako je delovno razmerje nastopilo 35 novih delavcev, z delom pa je prenehala večina dijakov, sprejetih za delo med počitnicami, in 16 delavcev, ki so bili v rednem delovnem razmerju.

V delovno razmerje v TOZD Proizvodnja so vstopili Milena Mažgon, Herman Strel, Peter Merlak, Irena Šubic, Duško Porga, Erika Kuček, Albin Jesenko, Jernej Kos, Janez Treven, Martina More, Martina Grošelj, Irena Žakelj, Stanislava Bogataj, Erika Trček, Urška

Demšar, Sonja Radej, Jože Žakelj, Anton Tavčar, Milan Bogataj, Majda Bogataj, na počitniško delo pa Karolina Likar in Tomislav Demšar; v obratu Gorenja vas sta nastopili delo Minka Končan in Nadja Košir in v obratu Col Tanja Vidmar. V delovni skupnosti skupnih služb je nastopil delovno razmerje Franc Mlakar, v TOZD Prodaja pa Liljana Grašič v prodajalni Kranj, Jožica Očepk v prodajalni Trbovlje, Ana Strmšek v prodajalni Ljubljana V, Nada Šopar in Dušavka Volf v prodajalni Čakovec in Milena Hromec v prodajalni Domžale in Bojan Končan v operativnem vodstvu maloprodajne mreže.

Z delovnim razmerjem so v TOZD Proizvodnja prenehali Minka Šturm, Marija Čadež, Stanislava Bohinc in Nada Žagar iz obrata Gorenja vas, Ivan Žakelj, Iva Velkavrh, Franc Jereb, Vida Oblak, Albin Velkavrh in Marija Praprotnik iz oddelkov v Žireh, iz obrata Col pa Bernarda Kovšca.

V TOZD Prodaja so prekinili delovno razmerje Naser Ademi iz prodajalne Sarajevo I, Katarina Rodeš iz prodajalne Varaždin in Jakob Čelik iz centralne prodaje, ter v Delovni skupnosti skupnih služb Mitja Peternej in Emir Ikić.

OB ODHODU V POKOJ

Iz naše delovne sredine so v tem mesecu odšli v zasluženi pokoj Katarina Rodeš iz prodajalne Varaždin, Iva Velkavrh iz lahke montaže, Vida Oblak iz šivalnice, Albin Velkavrh iz montaže šal in Marija Praprotnik iz planskega oddelka. Vsem želimo še mnogo let trdnega zdravja, dobrega počutja, sreče in zadovoljstva v domačem krogu ter prijetne spomine na delovna leta v Alpini.

Pozočili so se

NA NOVO ŽIVLJENJSKO POT

sta stopila Zvone Prosen iz mehanične delavnice in Genovefa Rupnik iz obrata Col.

Obema iskreno čestitamo in želimo mnogo sreče in razumevanja v zakonu!

Starši, pazite na otroke

Pot v šolo je krajša ali daljša, vsekakor pa je vezana na prometno cesto. Tu čaka otroke polno nevarnosti, pa naj hodijo v šolo peš ali se vozijo s kolesi. Seveda k nezgodam pripomore tudi otroška neprevidnost in neznanje prometnih predpisov.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri Skupščini občine Škofja Loka se v sodelovanju s šolami vsako leto bori proti porastu prometnih nesreč posebno teh, v katerih so udeleženi otroci. To prizadevanje se kaže v organiziranju raznih predavanj, organiziranju pionirske prometne službe in opravljanju kolesarskih izpitov v šolah. Poleg tega so prvošolci opremljeni z rumenimi ruticami, šole pa s propagandnim materialom. Organizirali bomo prometna tekmovanja in še in še...

Tudi starši lahko podučite otroke o varni hoji, oziroma vožnji v šolo in domov in sploh o vedenju v prometu, kajti že jutri je lahko vaš otrok med mnogimi udeleženci prometnih nesreč z lažjim ali težjim izidom.

Otroci in mladoletniki so bili lani v Sloveniji udeleženi v 1733 prometnih nezgodah (133 več kot leta 1981), v katerih je umrlo 31 otrok in 22 mladoletnikov, poškodovanih pa je bilo 1833 (144 več kot leta 1981), in to 914 otrok in 919 mladoletnikov.

Otroci in mladoletniki so povzročili 729 prometnih nezgod v katerih jih je umrlo 19, od tega 5 otrok in 14 mladoletnikov, poškodovanih pa je bilo 716, od tega 289 otrok in 427 mladoletnikov.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu SO Škofja Loka

Spet planinski dom

V julijski številki Delo-življenja smo objavili sestavek KOCKA JE PADLA — PLANINSKI DOM ALPINI, v katerem pa se je pojavilo nekaj napak.

Torej, ni res, da bo Alpina morala dodeliti Planinskemu društvu Žiri za njegovo delovanje letno 1.000.000, TEMVEČ 100.000 din; prav tako za obnovo drvarnice pri planinskem domu v Goropekah Alpina ne bo prispevala 500.000 din, MARVEČ 50.000 din. Izvedeli smo tudi, da se je adaptacija planinskega doma že pričela in da je rešeno tudi vprašanje vodstva doma. Upamo, da se bomo kmalu lahko povsneli v čudovitem okolju Goropek.

Trim steza terja obnove, kar so opazili vsi tisti, ki si drugega dopusta niso mogli privoščiti, pa so zašli na to, sicer tako lepo rekreativno pot.

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Anketa po dopustu

Čeprav je bilo letos le malo kolektivnega dopusta, je letovalo že prav veliko naših delavcev. Zanimalo nas je, kako so preživeli dopust, in izvedeli naslednje:

Marija Plesec, prikrojevalnica:

Letos smo ostali kar doma, oziroma sem bila z družino v mojem rojstnem kraju v Cerknem. Starejši fant je bil sicer na morju, ki mu zaradi zdravja izredno prija. Zdi se mi predvsem važno, da med dopustom spremeniš okolje; s tem se sprostiš in spočiješ. Lani smo bili tudi na morju in verjetno bomo tja šli tudi naslednje leto.

Ivana Gabrijel, šivalnica:

Letos smo si privoščili kar 14 dni dopusta na morju. To nas niti ni preveč stalo, ker smo stanovali pri sorodnikih. Bili smo vsak dan na plaži v Opatiji, kjer je res lepo in uživala sem, saj zelo rada

plavam. Verjetno bomo tja še hodili. Pred leti pa smo letovali v letovališčih Alpine, kjer je bilo tudi v redu, sedaj pa razmer ne poznam.

Marija Žakelj, težka montaža:

Pri nas imamo navado, da gremo na morje za kakšne 2 dni, saj sedaj, ko so otroci majhni, ne moremo ostati dlje. Verjetno bo drugače, ko bodo nekoliko starejši. Sprememba je že v tem, da smo šli z Goropek malo na Mrzli vrh, drugih izletov si letos nismo privoščili; tudi tistih ne, ki jih je organiziral sindikat Alpine. Če bo prilika, pa bomo na te izlete hodili prihodnja leta.

Janko Rupnik, lahka montaža:

Letos smo se imeli na dopustu v Umagu zelo lepo. Tu so cene za vse sprejemljive, pa tudi hrana je kar dobra. Ob koncu tedna, ob petkih in sobotah je igral tudi zabavni

ansambel. Nekaj težav smo imeli z odtokom, kar smo tudi napisali v knjigo in upam, da bo naslednje leto popravljeno. Predlagam tudi, da bi v hišice namestili mini hladilnike, kjer bi lahko hranili nekaj osnovnih živil.

Polona Frelih, štipendistka, praktikantka v sekalnici:

V Alpini sem sedaj pravzaprav na počitniškem delu. S tem zaslužim kakšni dinar. Drugače pa kakšnih posebnih počitnic letos ni bilo. Veliko sem delala doma na njivi. Bila pa sem z očetom tudi na Triglavu, kar je tudi lepo doživetje.

Anton Semič, orodjar-na:

Letos sem bil na dopustu v Stupicah v letovališču Inštalacij iz Škofje Loke in sicer 10 dni. Bilo je zelo v redu, tako na plaži, kjer se je bilo mogoče tudi hitro umakniti v boro vo senco, kakor ostalo, saj niti ni bilo predrago. Hrana smo v glavnem pripravljali sami, saj je v restavraciji seveda primerno draga. Všeč so mi bili tudi izleti s čolnom na bližnje otoke.

To je bilo le nekaj slučajnih mnenj o letošnjem dopustu. Kolikor nas je, toliko različnih oblik od diha smo si privoščili, ali pa tudi ne. Mnogi so se posvetili predvsem doma- čemu delu ali gradnji, kar je tudi veliko vredno.

Seveda bi bilo za vse najboljše, če bi si resnično lahko vsako leto, z družino vred, omislili kak teden ali 10 dni resničnega počitka ob morju, toplicah ali v planinah. Sedaj je vse to možno že v Alpini- nih počitniških zmogljivostih.

N. P.

V dopustniških dneh se je prilegel tudi takle skok

Eno zanimivih shajališč Zirovcev je gostilna Sora

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Z njimi je rasla Alpina

»Oče Jakob me je že kaj kmalu posadil na stol in kakor hitro sem končal ponavljalno šolo, sem se začel učiti za čevljarja, doma, saj je bil oče mojster«, je začel pripovedovati Vencelav Strlič, ali kakor mu po domače pravimo, Vencelj Strličev.

»Tistih časov se najbolj spominjam po tem, da sem z očetom odhajal na sejme v Idrijo, Škofjo Loko in Ljubljano prodajati čevlje. Za razliko od prejšnjih časov, ko so čevljarji z vso opremo hodili po hišah in izdelovali ali popravljali obutev, je bil to napredek. Čevlje sva seveda vozila s »fija-karjem«, saj drugih prevoznih možnosti ni bilo.

Prodaja na sejmih je bil za Vencelja prvi stik s svetom in vseč mu je bilo.

Ko se je izučil, je nadaljeval delo pri najstarejšem bratu Jakobu, katerega mu je oče prepustil obrt.

»Izdelovali smo največ zbite delavske čevlje, šivane gojzerje smo začeli izdelovati šele kasneje v Čižmarski zadrugi na Dobračevi.

Od tedaj naprej sem pravzaprav nesprestan »šival« gojzer šivano obu-

tev, tako v Čižmarski zadrugi, med vojno v Kranju in tudi po vojni dokler je pač šlo.

Vencelj je veljal za dobrega delavca in dobro se spomni, ko so mojstri tožili, da mladi želijo šivati le manjše številke; to je pomenilo lažje priti do istega zaslужka.

Po vojni so seveda žirovski čevljarji, kot je že znano, krepko poprijeli za delo, da bi si ustvarili boljše življenje.

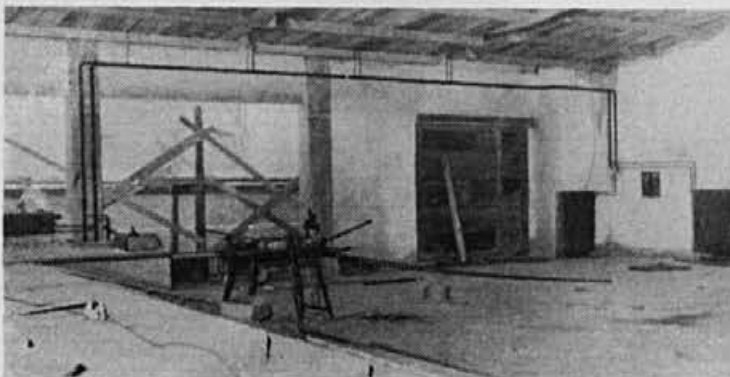
Najprej čevljarska zadruga, udarniške pri gradnji tovarne in prav letos 15. avgusta je minilo 35 let, ko so se vselili.

Vencelj je bil med tistimi, ki so na delo odhajali že zgodaj, ob petih do pol šestih, in sosedje so kar vedeli: vstati bo treba, Vencelj že zvižga.

»Res smo bili zgodnji, saj smo do šestih, ko se je začelo delo, pripravili vse, namočili podplate in podobno«. Tako je šlo do leta 1960, ko je z osemindesetimi leti delovne dobe (takrat jih je bilo potrebno za polno pokojnino le 35) zaradi bolečin v roki, odšel v pokoj.

»Od tedaj se s šuštarji nisem več ukvarjal. Najraje sem »fural«, pomagal sorodnikom pri kmečkih delih, kar me je najbolj veselilo. Zadnje čase pa sem začel tudi klekljati, saj se res zasluži, da je kaj«, je hudomušno zaključil Vencelj, ki mu ob njegovem 82. rojstnem dnevu želimo veliko trdnega zdravja.

Tekst: Nejko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Odprtje prizidka nove šole je pred durmi. Takole izgleda opremljanje prostorov.

Nove knjige v knjižnici v Žireh

Dr. Janek Musek: OSEBNOST, Dopisna del. univerza — Univerzum 1982.

V proučevanje osebnosti nas danes vse bolj usmerja tudi skrb za usodo in prihodnost naše vrste. V teoriji osebnosti se ne zrcali samo interes človeka znanstvenika in raziskovalca, temveč tudi upanje, da je vendarle mogoče razumno in smiselno reševati probleme, ki nas ogrožajo.

Charles Berlitz: BREZ SLEDU, Obzorje Maribor 1982

Vrsta novih in zanimivih pripetljajev v skrivnostnem predelu Atlantika, ki so prišli na dan kot reakcija na prvo knjigo Bermudski trikotnik. Pričevanja so podkrepjena s fotografijami.

Bogo Grefenauer: BOJ ZA STARO PRAVDO NA SLOVENSKEM v 15. in 16. stol., DZS.

Obravnava slovenski kmečki upor 1515 in hrvaško-slovenski kmečki upor 1572/73, s posebnim ozirom na razvoj programa slovenskih puntarjev med 1473 in 1573. Ta knjiga dopolnjuje naše znanje o kmečkih uporih z novimi viri, ki so bili odkriti v zadnjem desetletju.

Aleksej Pregarc: MOJA POT DO TEBE, Obzorje Maribor

Pesniška zbirka, v kateri je avtor v dokaj svobodnem verzu načel bistvena vprašanja, ki težijo našo dobo: kdaj in kako je človekov trud nesmiseln, in kakšna je notranja podoba zakonca, se pravi človeka, ki ustvarja družino.

Asta Žnidarčič: TUJE POKRAJINE, Obzorje Maribor

zbirka pesmi

Louis Adamič: DINAMIT, Borec

Pisatelj — naš rojak — je knjigo napisal že leta 1931, a doslej še ni bila prevedena v slovenščino. V njej prikazuje zgodovino borbe delavskega razreda v ZDA od prve polovice 19. stol. do tridesetih let 20. stol. Je kritika ameriške civilizacije, obsodba ameriškega kapitala, ki brezvestno zlorablja geslo o svobodi zato, da laže izrablja delavstvo in ju preprečuje združevanje v bolj borbene organizacije. Louis Adamič je dobro poznal položaj ameriških delavcev, saj ga je okusil na lastni koži.

HELENA ŽAKELJ

Gradnja pri šoli — tesno bo

Po pogodbi naj bi bila dela za dokončno dograditev osnovne šole končana 3. oktobra. Kot kaže, bo to uresničeno z manjšimi zamudami, saj dela zelo dobro tečejo tudi v skladu s terminskimi plani.

V začetku oktobra bo Slovenijales začel z opremljanjem vseh prostorov, na vrsti pa bo tudi čiščenje in urejanje. Če bo šlo vse po sreči, bo za ta dela približno 3 tedne časa, kar pomeni, da bo lahko vse urejeno do otvoritve ob krajevnem prazniku.

Le zunanja ureditev bo verjetno nekoliko zakasnila; to pa bodo izvajalci izvedli čim bo mogoče.

Tako bomo po desetletnih pripravah in gradnji v Žireh dogradili sodobno šolo, ki bo ustrezala vsem sodobnim načinom in oblikam pouka in pouk se bo lahko pričel v eni izmed strokovno v dobro opremljenih kabinetih, funkcionalnih pomožnih prostorih ob stari šoli, ki se po obnovi lepo vklaplja v celoten kompleks. In ne smemo pozabiti; tudi šolski stadion je izredna pridobitev.

Slobodan Poljanšek

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Na Breznici letos zelo razburljivo

Takole je bilo na štartu (foto: Marjan Pišljar)

Atraktivnih skokov ni manjkalo.

Zmagovalec Marjan Mlinar med vožnjo (foto: M. Pišljar)

Takole so se kosali tekmovalci na Breznici, št. 4 Ivo Andreuzzi (foto: Marjan Pišljar)

V zavetni dolini na Breznici nad Žirni, sta v nedeljo 28. avgusta AMD Žiri in Slovenijaavto iz Ljubljane priredila republiško prvenstvo v motokrosu.

V vseh treh kategorijah, to je do 80 kubičnih centimetrov, do 125 kubičnih centimetrov in do 250 kubičnih centimetrov. Domači tekmovalci v kategoriji do 80 in do 125 kubičnih centimetrov niso imeli svojih predstavnikov, v kategoriji do 250 ccm pa so bili premočni, in so le tretje mesto prepustili Antonu Lesjaku iz Ljubljane. V tej disciplini so tudi gledalci najbolj vzpodbujali naše tekmovalce.

Najostrejša in najbolj razburljiva borba pa se je razvi-

la v kategoriji do 125 ccm. V tem razredu so se vodilni in slabši tekmovalci izločili iz skupine. Glavnina skupine pa se nikakor ni mogla raztegniti po progi, tako da med tekmovalci ni bilo časovnih razlik. Večina tekmovalcev je vozila z motorji znamke Suzuki, Jamaha, zato so bili tekmovalci enakovredni in so vozili v gneči, kar je povzročilo nezgode in padce, ki k sreči niso zahtevali hujših poškodb, čeprav so morale reševalne ekipe tri tekmovalce odnesti s proge. Nekateri tekmovalci iz te skupine so se tudi pritoževali, da jim je kamenje, ki se je med tekmovalcem izpulilo iz proge poškodovalo stroj. Tekmovalna proga v dolžini 1500 m

je do konca tekmovanja kar dobro vzdržala, tudi vreme je bilo naklonjeno.

Rezultati pa so bili naslednji:

V kategoriji do 80 ccm je zmagal Stanko Vindiš, AMD Lenart s 40 točkami pred Robertom Renduličem, AMD Kranj in Urošem Rusom iz Slovenijaavta.

V kategoriji do 125 ccm je bil prvi Gorazd Sovič, AMD Šlander iz Celja s 40 točkami, drugi Srečko Založnik, Titovo Velenje, tretji pa Franci Kodela iz Lukovice.

V kategoriji do 250 ccm, kjer so nastopili tudi domači tekmovalci, so bili le-ti premočni. Zmagal je Marjan Mlinar s 40 točkami pred Ivom Andreuzzijem in Antonom Lesjakom iz Slovenijaavta, medtem ko je bil Vid Mlakar peti. Škoda je le, da se je pokvaril stroj Gregorju

Novaku, saj se je obetala trojna žirovska zmaga.

Tekmovanje si je ogledalo preko 2000 ljudi, ki so spremljali torej zelo zanimivo in dobro organizirano tekmovanje. Številne tehnične in reševalne ekipe so skrbele za varnost in brezhibnost tekmovanja. Ekipe Radia Žiri in brata Oblak so poskrbele za javne informacije in ozvočenje, člani združenja šoferjev in avtomehanikov Žiri so poskrbeli za prometno varnost v prometnih vpadnicah, gasilci iz Žirov pa za red na parkiriščih in med gledalci, tako da okrepjena ekipa Milice skoraj ni imela dela.

Da ne bi trpeli žeje in lakote, so poskrbele ekipe AMD Slovenijaavto in Avto moto društvo Žiri, pa tudi gasilska desetina iz Breznice, ki je po končanem tekmovanju pripravila tudi piknik na vasi.

Ivan Reven

Spet velik uspeh dveh naših delavcev — kolesarjev

Prejšnji mesec je bila na Ulovki pri Vrhniki gorska kolesarska dirka, ki so se je udeležili vsi razen kategoriziranih odraslih tekmovalcev.

To pomeni, da so preizkusili svoje moči aktivni tekmovalci — mladinci in rekreativci vseh kategorij.

Kot je bilo pričakovati, so bili najboljši aktivni mladi kolesarji, toda med rekreativci, med katerimi so tudi vsi nekdanji najboljši tekmovalci, je v kategoriji veteranov A skupine zmagal naš Lojze Oblak, kar je spet eden od uspehov tega vsestranskega športnika, ki se s tekmovalnih smučin, kot zatrjuje, vedno bolj umika v rekreativno kolesarjenje, kjer je izredno močan prav v izrazito gorskih dirkah.

Robert Vehar pa je bil prvi v kategoriji rekreativcev do 35 let in je le za 6 sekund zaostal za Lojzetom Oblakom, kar je tudi izjemen uspeh mladega kolesarja, ki kolesari predvsem iz veselja, pa se že skoraj enakovredno kosa celo z vrstniki, ki kolesarstvo redno trenirajo in nastopajo na kolesarskih dirkah. Kar tako naprej!

Sploh pa se je pri nas kolesarjenje v zadnjem času izredno razmahnilo, kar je seveda edino pravilno; zdravo je in tudi za žep je koristno.

Nejko PODOBNIK

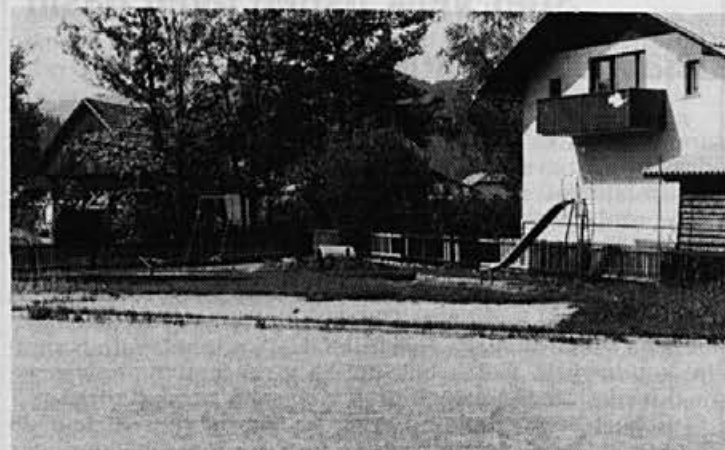
Rekreativno kolesarjenje se je zelo razmahnilo tudi v Žireh. Prizor je z maratona Franja, kjer so se naši zelo dobro odrezali.

To je naš kraj • To je naš kraj • To je naš kraj

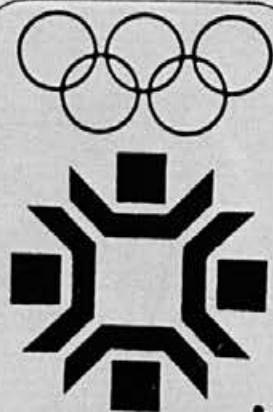

Takole izgleda nekdanje smetišče, ki željno čaka nadaljne obdelave in polepšanja.

Res, da smo zgradili rekreacijski center, toda vzdrževanje je bolj slabo. Kje so vzroki, zlasti še, kdo je tisti, ki pogosto »kot namenoma« uničuje dograjeno?

Dopisujte

Sarajevo 84

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi: TOZD Proizvodnjo, TOZD Prodajo in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Rado Kavčič, Anton Eniko, Helena Kavčič, Marjan Pišljari, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik — glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2100 izvodov. Fotografije: Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj

NE POZABIMO

Naj vas spomnimo, da smo letos 15. avgusta praznovali 35-letnico otvoritve nove tovarne v Žireh. Na sliki je del udeležencev mnogih delovnih akcij v tistem času.

Velika razstava Konrada Peternelja

3. septembra so v Galeriji samorastnikov v Trebnjem v okviru prireditve ob občinskem prazniku, odprli obširno razstavo del našega sodelavca in slikarja Konrada Peternelja.

Razstavo je odprl nam dobro znani Bogdan Osolnik, ki je med drugim dejal: »Slikarsko delo Konrada Peternelja nam je blizu, predvsem zaradi tematike, ki se ji posveča.

Pripoveduje nam o življenju preprostih ljudi, vraščenih v domačo krajino, polno lepote in zanimivosti. V njegovih slikah je čutiti ne samo ljubezen do razgibanih gričev, ki obdajajo Žirovsko kotlino, ampak je tudi tenkočuten odnos do ljudi, ki jih slika: navzven malce okornih in robatih, vendar polnih življenjske sile, postavljenih v razne življenjske situacije, ki jih ustvarja težak boj za obstanek na svoji zemlji, pa tudi različna notranja doživljanja.

Ob koncu svojega uvodnega govora je še pripomnil: »Z veseljem sem sprejel nalogo predstaviti in odpreti to razstavo, tudi zato, ker me s kraji in ljudmi, o katerih pripoveduje Konrad Peternelj, vežejo mnogi spomini še iz časov narodnoosvobodilnega boja, ko me je partijsko delovanje pripeljalo tudi na Gorenjsko — med drugim tudi v žirovski kot — in sem spoznal ne le lepote te prokrajine, ampak tudi ljudi in našel med njimi veliko dobrih prijateljev.